

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАКЛАДІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	242 Туризм і рекреація
Тип і назва освітньої програми	освітньо-професійна програма Туризм
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій 16 год., практичних – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Лідія КУПЧЕНЯ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри підприємництва і права; контакти: каб. 482 (навчальний корпус №4) e-mail: : lidia.kupchenia@pdau.edu.ua Сторінка викладача: : http://surl.li/ivjyvk

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік базових навчальних дисциплін, що передують вивченню дисципліни «Правове регулювання діяльності закладів сфери обслуговування» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Основи туризмознавства.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності. <i>спеціальні (фахові):</i> ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. ФК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах. ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства. ФК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
Програмні результати навчання	ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та

	туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань. ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Навчальна дисципліна «Правове регулювання діяльності закладів сфери обслуговування» формує такі соціальні навички як аналітичне мислення та інновації; комплексне вирішення проблем; критичне мислення та аналіз; креативність, оригінальність та ініціативність; уміння працювати в команді; уважність до деталей; міркування, вирішення проблем та ідеї комунікація та координація фахівців різних галузей; здатність брати на себе відповідальність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
надати майбутнім фахівцям знання про сферу обслуговування як специфічного виду діяльності, законодавче регулювання діяльності закладів сфери обслуговування, а також сформувати та розвинути у здобувачів вищої освіти програмні компетентності, які необхідні для визначення, аналізу проблем правового забезпечення діяльності закладів сфери обслуговування та розробки заходів щодо їх вирішення і визначення їх ефективності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Основи правового забезпечення діяльності закладів сфери обслуговування. Тема 2. Організаційно-правові питання діяльності закладів сфери обслуговування. Тема 3. Легітимація діяльності закладів сфери обслуговування. Тема 4. Договірне регулювання діяльності закладів сфери обслуговування. Тема 5. Правові основи розробки бізнес-плану підприємства. Тема 6. Юридична відповідальність закладів сфери обслуговування. Тема 7. Правове регулювання припинення діяльності закладів сфери обслуговування. Тема 8. Особливості правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності закладів сфери обслуговування.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, бесіда); наочні методи (моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування); практичні методи (виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел та судової практики, конспектування), методи самостійної роботи (виконання завдань самостійної роботи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації), інтерактивні методи (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час прове-дення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються протягом періоду вивчення відповідної теми. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання підсумкового конт-ролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. Перескладання відбувається

	відповідно до діючих нормативних документів та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf).
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами – з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності. Списування під час тестування заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання смартфонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.
- щодо відвідування занять	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті організація освітнього процесу може здійснюватися за змішаною формою навчання або з використанням технологій дистанційного навчання, що забезпечує можливість реалізувати право здобувачів вищої освіти на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування Університету. Здобувачі вищої освіти, які пропустили заняття, виконують усі передбачені робочою програмою види робіт відповідно до узгодженого з викладачем індивідуального графіку.
- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, EdEra, Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default

	/files/node/5555/plozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf). Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita .
- щодо оскарження результатів оцінювання	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/plozhennyapro ocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf .

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні

1. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 № 1798-XII (редакція від 09.10.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата звернення: 29.08.2025).
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV (редакція від 06.07.2005). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 29.08.2025).
3. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (редакція від 28.06.1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 29.08.2025).
4. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб : Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX (редакція від 09.01.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20> (дата звернення: 29.08.2025).
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (редакція від 28.08.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20250110> (дата звернення: 29.08.2025).

Основні

1. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.
2. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум ; кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с.
3. Правознавство : підручник ; за заг. ред. С. В. Петкова ; Ун-т ім. А. Нобеля. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 359 с.
4. Правознавство : практикум : [навч. посіб.] ; за ред. С. В. Дрожжиної. Львів : Магнолія 2006, 2024. 323 с.
5. Шпиталенко Г. А. Правознавство : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] ; М-во освіти і науки України. 6-те вид. випр., та допов. Київ : Каравела, 2023. 599 с.

Допоміжні

1. Батигіна О.М., Купчення Л.І., Аграрні ноти як новий правовий інструмент залучення коштів у сільське господарство України. *Право та інновації*. 2024. № 2 (46). С. 46-52. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2024-2\(46\)-7](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2024-2(46)-7).
2. Король О.Д., Скутар Т.Д., Аніпко Н.П., Руденко О.В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2022. 232 с.
3. Купчення Л. І. Окремі питання правової регламентації програмного забезпечення в агросфері. *Актуальні правові проблеми інноваційного розвитку агросфери*: збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Харків, 20 лист. 2020 р.). За ред. А. П. Гетьмана, М. В. Шульги, Т. В. Курман. Харків : Юрайт, 2020. С. 186-189.
4. Купчення Л.І. Якість, безпечність та екологічність продукції у контексті членства України в міжнародних спільнотах. *Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи*: колективна монографія; за ред. О.В. Калашник, С.Е. Мороз, І.О. Яснолоб. Полтава. Видавництво ПП «Астроя». 2023 р. С.220-237.
5. Литвин О., Кирилюк І. Нормативно-правове регулювання туристичної галузі в Україні. *Економічні горизонти*. 2024. № 1(27). С. 79–86. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(27\).2024.298788](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(27).2024.298788).

6. Моца А.А. Особливості правового регулювання туристичної діяльності в умовах воєнного стану в Україні. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i> . Серія: Право. 2023. Том 1 № 78. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.1.60 . 7. Romaniuk, M., Kovalenko, S., Chernysh, M., Tovpyha, L., & Kupchenia, L. Policy and role of the criminal police in combating environmental crimes. <i>Journal of Environmental Law and Policy</i> . 2024. Vol. 4(3). P. 20–48. URL : https://grassrootsjournals.org/jelp/jelp04.03.02-romaniuketel.pdf .	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	презентація	завдання само- стійної роботи	
Тема 1. Основи правового забезпечення діяльності закладів сфери обслуговування	3	4	5	12
Тема 2. Організаційно-правові питання діяльності закладів сфери обслуговування.	3	4	5	12
Тема 3. Легітимація діяльності закладів сфери обслуговування	3	4	5	12
Тема 4. Договірне регулювання діяльності закладів сфери обслуговування	3	4 4	5	16
Тема 5. Правові основи розробки бізнес-плану підприємства	3	4	5	12
Тема 6. Юридична відповідальність закладів сфери обслуговування	3	4	5	12
Тема 7. Правове регулювання припинення діяльності закладів сфери обслуговування.	3	4	5	12
Тема 8. Особливості правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності закладів сфери обслуговування.	3	4	5	12
Всього	24	36	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти у повному обсязі знає, розуміє і вміє використовувати на практиці основні положення законодавства України та права міжнародних спільнот, що регламентують діяльність закладів сфери обслуговування; аналізує сучасні тенденції правового забезпечення розвитку закладів сфери обслуговування; розуміє принципи, процеси і технології організації роботи закладів сфери обслуговування, робить відповідні висновки; аргументує свої думки, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
2	Здобувач вищої освіти показує знання, розуміє і вміє використовувати на практиці основні положення законодавства України та права міжнародних спільнот, що регламентують діяльність закладів сфери обслуговування; аналізує сучасні тенденції правового забезпечення розвитку закладів сфери обслуговування; розуміє принципи, проце-си і технології організації роботи закладів сфери обслуговування, робить відповідні висновки; робить незначні помилки під час відповідей, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на доброму рівні.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Здобувач вищої освіти частково показує знання, розуміє і вміє використовувати на практиці основні положення законодавства України та права міжнародних спільнот, що регламентують діяльність закладів сфери обслуговування; аналізує сучасні тенденції розвитку правового забезпечення розвитку закладів сфери обслуговування; розуміє принципи, процеси і технології організації роботи закладів сфери обслуговування, робить відповідні висновки проте орієнтується на підказки викладача, дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на задовільному рівні.
0	Здобувач вищої освіти не знає, не розуміє і не вміє використовувати на практиці основні положення законодавства України та права міжнародних спільнот, що регламентують діяльність закладів сфери обслуговування; частково аналізує сучасні тенденції правового забезпечення розвитку закладів сфери обслуговування; частково розуміє принципи, процеси і технології організації роботи закладів сфери обслуговування, не робить відповідні висновки; не може аргументувати свої думки, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Презентація

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Здобувач вищої освіти у повному обсязі виконав презентацію за обраним питанням, відповідає на поставлені додаткові питання, робить відповідні висновки; аргументує свої думки, дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на високому рівні.
3	Здобувач вищої освіти виконав презентацію за обраним питанням, відповідає на поставлені додаткові питання, орієнтуючись на підказки викладача, робить відповідні висновки; не може аргументувати свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на доброму рівні.
2	Здобувач вищої освіти не у повному обсязі виконав презентацію за обраним питанням з незначними недоліками, відповідає на поставлені додаткові питання, робить висновки, орієнтуючись на підказки викладача; не може аргументувати свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на задовільному рівні.
1	Здобувач вищої освіти не у повному обсязі виконав презентацію за обраним питанням, не відповідає на поставлені додаткові питання, не робить відповідні висновки; не може аргументувати свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на низькому рівні.
0	Здобувач вищої освіти не виконав презентацію, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі виконав завдання самостійної роботи, відповідає на поставлені додаткові питання, робить відповідні висновки; аргументує свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на високому (відмінному) рівні.
4	Здобувач вищої освіти в цілому правильно виконав завдання самостійної роботи, відповідає на поставлені додаткові питання, робить відповідні висновки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на дуже доброму рівні.

3	Здобувач вищої освіти в повному обсязі виконав завдання самостійної роботи, відповідає на поставлені додаткові питання, орієнтуючись на підказки викладача, робить відповідні висновки; разом з тим здобувач не може аргументувати свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на доброму рівні.
2	Здобувач вищої освіти не у повному обсязі виконав завдання самостійної роботи, відповідає не на усі поставлені додаткові питання, робить висновки, орієнтуючись на підказки викладача; не може аргументувати свої думки, , що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на задовільному рівні.
1	Здобувач вищої освіти не у повному обсязі виконав завдання самостійної роботи, не відповідає на поставлені додаткові питання, не робить відповідні висновки; не може аргументувати свої думки, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів на мінімально задовільному рівні.
0	Здобувач вищої освіти не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливість сформулювати визначені силабусом компетентності та досягти програмних результатів.